

แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม

The Guideline to Apply Sufficiency Economy Philosophy in Personnel Financial Management for Teachers in Nakhon Pathom Province

นพพร จันทรนาชู¹

Nopporn Chantaranamchoo¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการณ์รายได้ รายจ่าย เงินออม สินทรัพย์ หนี้สิน ของครูในจังหวัดนครปฐม 2) ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม 3) ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม และ 4) แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ตัวอย่างคือครูในจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คนจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ระดับลึก จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ส่วน คือ แบบสอบถามและแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ระดับลึก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อัตราส่วนรายจ่ายต่อรายได้ อัตราส่วนสินทรัพย์ต่อรายได้ อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความรู้ และด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความพอประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านความรู้ แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคล 5 ด้าน 1.ด้านรายได้ ประกอบด้วย การวางแผนรายได้ได้อย่างมีเหตุผล และการสร้างความสุขที่สมดุล 2. ด้านรายจ่าย ประกอบด้วย การใช้จ่ายที่พอประมาณและมีเหตุผล การปลูกฝังให้แกครอบครัวและชุมชน 3. ด้านการออม ประกอบด้วย การวางแผนการออมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัว การสร้างวินัยการออมแก่ตนเองและครอบครัว 4. ด้านสินทรัพย์ ประกอบด้วย การลงทุนอย่างมีความรู้และกระจายความเสี่ยง และการลงทุนความดีด้วยการให้และการบริจาค และ 5.ด้านหนี้สิน ประกอบด้วย การลดการก่อหนี้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน และการก่อหนี้เฉพาะสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีพ

คำสำคัญ : ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, การบริหารการเงินส่วนบุคคล, ครูในจังหวัดนครปฐม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร email: nopporncu@gmail.com

¹ Assistant Professor, Faculty of Education, Silpakorn University

Abstract

The purpose of this research was to study 1) income, expense, saving, asset and debt of teachers in Nakhon Prathom Province, 2) level of applying the sufficiency economy philosophy in personnel financial management, 3) factors of applying the sufficiency economy philosophy affecting personnel financial management, 4) guideline to applying the sufficiency economy philosophy in personnel financial management for teachers in Nakhon Pathom province. Samples from stratified random sampling and simple random sampling consisted of 400 teachers in Nakhon Pathom province and 4 key informants for in-depth interview. Elicitation tools used for data collection were questionnaire and in-depth interview guideline. Quantitative data analysis was done by using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, expense to income ratio, asset to income ratio, debt to income ratio and multiple regression analysis. Qualitative data analysis was done by using content analysis.

The research results revealed that applying the sufficiency economy philosophy in personnel financial management was in high level consisting of reasonableness, self-immunity, knowledge and ethics but moderation was in moderate level. The factors of applying the sufficiency economy philosophy affecting personnel financial management consisted of moderation, reasonableness and knowledge. There were 5 guidelines to applying the sufficiency economy philosophy in personnel financial management. First, income guidelines consisted of the reasonable income planning, and balanced happiness building. Second, expense guideline consisted of the moderation and reasonable expense, the family and community indoctrination. Third, saving guidelines consisted of the saving planning with self-immunity, the saving discipline building for themselves and family. Forth, asset guideline consisted of the knowledgeable investment and risk diversification, the goodness investment with giving and donation. Fifth, debt guidelines consisted of the debt reduction for self-immunity, and the debt building for necessary things.

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, Personnel Financial Management, Teachers in Nakhon Pathom Province

บทนำ

ปัจจุบันคนไทยมีรายจ่ายในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น ทั้งรายจ่ายประจำจากสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ และรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคอุปโภคสินค้าฟุ่มเฟือยตามกระแสของบริโภคนิยม ประกอบกับการขาดวินัยทางการเงิน และการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสม ส่งผลให้หนี้

สินของครัวเรือนไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสัดส่วนหนี้สินภาคครัวเรือนต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 63.3 ในปีพ.ศ.2553 เป็นร้อยละ 77.5 ในไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ.2556 (พลสิทธิ์ โชติวัฒนกุล และชลิดา แท่งเพชร, 2556: 1) โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 104,571 บาทต่อครัวเรือนในปีพ.ศ. 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 163,087 บาทต่อครัวเรือนในปีพ.ศ. 2556 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) เช่นเดียว

กับครูซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่จำเป็นต้องมีการใช้จ่ายทั้งจากสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต และรายจ่ายเพื่อยกระดับสถานภาพทางสังคม ส่งผลให้หนี้สินของครูที่มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลหนี้สินครูใน ปี พ.ศ. 2548 พบว่า จากครูที่มีหนี้สิน 613,718 คน เป็นหนี้นอกระบบ 115,626 คน มีหนี้สินรวม 230,890.74 ล้านบาท เฉลี่ยมีหนี้สินประมาณ 1.1 ล้านบาท และมีหนี้สินนอกระบบ 18,594.12 ล้านบาท (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2550) ทั้งนี้สาเหตุการเป็นหนี้ของครูมีหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยมที่กระตุ้นให้ครูต้องยกระดับการบริโภคของตนเองให้สูงขึ้น การส่งเสริมการกู้ยืมโดยหน่วยงานภาครัฐ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งครูบางส่วนมีความเชื่อว่าภาครัฐจะต้องเข้ามาช่วยแก้ไขหนี้สินของครูเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการเรียนการสอน (วรการณ สามโกเศศ, 2554: 6)

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายเริ่มตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินของครู เนื่องจากครูเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ครูมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อไปในอนาคตด้วยเหตุนี้ เมื่อครูมีความมั่นคงในชีวิต และมีขวัญกำลังใจในการทำงาน ส่งผลให้ครูสามารถเสียสละและอุทิศตนในการถ่ายทอดความรู้และเจตคติที่ดีให้แก่ผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ ในทางตรงข้าม หากครูต้องประสบกับความไม่มั่นคงในชีวิตอันเนื่องมาจากปัญหาหนี้สินที่อาจเกิดจากค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว เช่น ที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ การศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน การลงทุนประกอบอาชีพเสริม และหนี้สินบางส่วนอาจเกิดจากผลของกระแสบริโภคนิยมที่กระตุ้นให้เกิดการใช้จ่าย

ในสิ่งที่ไม่จำเป็น รวมทั้งการขาดวินัยทางการเงิน ทำให้รายได้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับรายจ่าย และก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินจำนวนมาก จำเป็นต้องพึ่งพาแหล่งเงินกู้ทั้งในระบบและนอกระบบ และอาจส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน (เจริญ ภูวิจิตร, 2550: 32) อย่างไรก็ตามยังมีครูบางกลุ่มที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้สินของตนเองได้ แสดงให้เห็นว่าปัญหาหนี้สินของครูไม่สามารถที่จะแก้ไขโดยภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว และไม่สามารถใช้วิธีการแก้ไขที่มีรูปแบบเดียว หากแต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูในการแก้ไขปัญหาหนี้สินดังกล่าว และต้องอาศัยการตระหนักในวินัยทางการเงินและการจัดการหนี้สินของครู (สายพิน แก้วงามประเสริฐ, 2555: 5) สะท้อนให้เห็นว่าครูบางกลุ่มขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารการเงินส่วนบุคคล รวมทั้งไม่สามารถนำหลักของการบริหารการเงินส่วนบุคคลมาใช้

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงิน ทั้งในด้านการสร้างรายได้ การใช้จ่าย การออม สินทรัพย์ และหนี้สิน ที่ส่งผลให้ผู้ที่นำมาประยุกต์ใช้สามารถบริหารการเงินส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากเป็นปรัชญาที่ดำเนินอยู่บนทางสายกลางที่เหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม การสร้างความมั่นคงทางการเงินในครอบครัว จำเป็นต้องตั้งอยู่บนความพอประมาณ มีการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินที่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุผลโดยการใช้จ่ายเงินให้มีประโยชน์สูงสุดและต้องใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่า รู้จักใช้เงินอย่างประหยัด และต้องนำความรู้และการบริหารการเงินที่มีความเหมาะสมมาพิจารณาประกอบ และเป็นไปตามเป้าหมายของชีวิตที่ตั้งไว้

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดในพื้นที่ปริมณฑลที่มีความเป็นเมืองสูง กระแสบริโภคนิยมเข้ามากระตุ้นให้ครูจำเป็นต้องยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมผ่านการบริโภค และการใช้จ่ายสินค้าและบริการ และอาจต้องก่อหนี้สินเพื่อ

นำไปใช้ซื้อสินค้าและบริการเหล่านั้น ประกอบกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ บุญคลี่ (2552) ที่ศึกษาพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครูในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 จังหวัดนครปฐม พบว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 56.8 มีหนี้สิน และส่วนใหญ่คือร้อยละ 21.4 ต้องชำระหนี้มากกว่าร้อยละ 31 ของเงินเดือน และยังมีวินัยทางการเงินอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาหนี้สินของครูในจังหวัดนครปฐมที่จำเป็นต้องมีแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม ด้วยการเสนอแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ตั้งอยู่บนทางสายกลาง เพื่อให้ครูรวมถึงบุคคลทั่วไปสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม รวมทั้งหาแนวทางในการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์รายได้ รายจ่าย เงินออม สินทรัพย์ หนี้สินของครูในจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูในจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม
4. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ด้านอัตราส่วนรายจ่ายต่อรายได้ อัตราส่วนเงินออมต่อรายได้ อัตราส่วนสินทรัพย์ต่อรายได้ และอัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ การบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย อัตราส่วนรายจ่ายต่อรายได้ อัตราส่วนเงินออมต่อรายได้ อัตราส่วนสินทรัพย์ต่อรายได้ และอัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (population) เป็นข้าราชการครูในจังหวัดนครปฐม จำนวน 4,826 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดนครปฐม, 2556)

ตัวอย่าง (sample) และวิธีการสุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณขนาดของตัวอย่างจากสูตรของของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ตัวอย่างจำนวน 400 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) ในการสัมภาษณ์ระดับลึก (in-depth interview) เป็นครู

ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 4 คน โดยเลือกอย่างเจาะจง (purposive selection) ซึ่งเป็นผู้ที่ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ส่วน คือ แบบสอบถาม และแนวการสัมภาษณ์ระดับลึก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (construct validity) และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบสอบถามทั้งชุด เท่ากับ 0.8675

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์สภาพการณ์รายได้รายจ่าย การออม สินทรัพย์ และหนี้สินของครูในจังหวัดนครปฐม ใช้ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู ในจังหวัดนครปฐม ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์การบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม โดยใช้อัตราส่วนรายจ่ายต่อรายได้ การออมต่อรายได้ สินทรัพย์ต่อรายได้ และหนี้สินต่อรายได้นครปฐม ใช้การวิเคราะห์การถดถอยหาค่าพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบ enter

5. การวิเคราะห์ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัด

6. การวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 สภาพการณ์รายได้ รายจ่าย เงินออม สินทรัพย์ หนี้สินของครูในจังหวัดนครปฐม

ด้านรายได้ รายได้รวมต่ำสุด 15,000 บาท ต่อเดือน รายได้สูงสุด 110,200 บาทต่อเดือน รายได้เฉลี่ย 42,053.54 บาทต่อเดือน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20,304.92 บาทต่อเดือน

ด้านรายจ่าย รายจ่ายรวมต่ำสุด 2,000 บาทต่อเดือน รายจ่ายสูงสุด 81,000 บาทต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ย 41,954.95 บาทต่อเดือน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20,433.54 บาทต่อเดือน

ด้านเงินออม เงินออมรวมต่ำสุด 0 บาท เงินออมสูงสุด 54,000 บาท เงินออมเฉลี่ย 7,260.02 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7,919.47 บาท

ด้านสินทรัพย์ มีสินทรัพย์รวมต่ำสุด 0 บาท สินทรัพย์สูงสุด 24,200,000 บาท สินทรัพย์เฉลี่ย 1,798,920.40 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3,028,232.19 บาท

ด้านหนี้สิน หนี้สินรวมต่ำสุด 0 บาท หนี้สินสูงสุด 5,500,000 บาท หนี้สินเฉลี่ย 731,865.63 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,105,823.63 บาท

ตอนที่ 2 ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูในจังหวัดนครปฐม

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูในจังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 4.32$ S.D. = 0.59) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.84$ S.D. = 0.65) ด้านมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.72$ S.D.=0.71) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 3.60$ S.D. = 0.72) และด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.42$ S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหาร

ตารางที่ 1 ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ด้านอัตราส่วนรายจ่ายต่อรายได้

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง	B	Beta	t	Sig
Constant	1.269		11.278*	0.000
ความพอประมาณ (X_1)	-0.118	-0.264	-4.125*	0.000
ความมีเหตุผล (X_2)	0.038	0.088	1.251	0.212
การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (X_3)	-0.029	-0.069	-0.990	0.323
ความรู้ (X_4)	-0.073	-0.158	-2.318*	0.021
คุณธรรม (X_5)	-0.007	-0.014	-0.227	0.821
$R^2 = 0.135$ Adjusted $R^2 = 0.124$ $F = 12.255^*$				

2. ด้านอัตราส่วนเงินออมต่อรายได้ พบว่า ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

การเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม

1. ด้านอัตราส่วนรายจ่ายต่อรายได้

ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ (X_1) และด้านความรู้ (X_4) ดังตารางที่ 1

ของครูในจังหวัดนครปฐม ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ (X_1) และด้านความรู้ (X_4) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ด้านอัตราส่วนเงินออมต่อรายได้

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง	B	Beta	t	Sig
Constant	-0.344		-4.488*	0.000
ความพอประมาณ (X_1)	0.062	0.225	3.430*	0.001
ความมีเหตุผล (X_2)	0.028	0.106	1.482	0.139
การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (X_3)	-0.010	-0.037	-0.509	0.611
ความรู้ (X_4)	0.054	0.183	2.630*	0.009
คุณธรรม (X_5)	0.012	0.036	0.595	0.552
$R^2 = 0.181$ Adjusted $R^2 = 0.169$ $F = 15.399^*$				

3. ด้านอัตราส่วนสินทรัพย์ต่อรายได้ พบว่า ไม่มีปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ด้านอัตราส่วนสินทรัพย์ต่อรายได้

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง	B	Beta	t	Sig
Constant	-7.676		-0.216	0.829
ความพอประมาณ (X_1)	-2.157	-0.023	-0.268	0.789
ความมีเหตุผล (X_2)	6.231	0.067	0.707	0.480
การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (X_3)	5.373	0.057	0.543	0.588
ความรู้ (X_4)	3.610	0.037	0.388	0.698
คุณธรรม (X_5)	4.820	0.042	0.517	0.605
$R^2 = 0.024$ Adjusted $R^2 = 0.02$ $F = 1.136$				

4. ด้านอัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้ พบว่า ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ประกอบด้วย ด้านความมีเหตุผล (X_2) และด้านความรู้ (X_4) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ปัจจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม ด้านอัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง	B	Beta	t	Sig
Constant	44.996		2.712	0.007
ความพอประมาณ (X_1)	-3.319	0.072	-0.831	0.407
ความมีเหตุผล (X_2)	-8.937	-0.197	-2.071*	0.039
การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (X_3)	-2.649	-0.057	-0.632	0.528
ความรู้ (X_4)	10.587	0.216	2.287*	0.023
คุณธรรม (X_5)	-0.278	-0.005	-0.065	0.948
$R^2 = 0.048$ Adjusted $R^2 = 0.206$ $F = 8.245^*$				

ตอนที่ 4 แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม

1. ด้านรายได้ ประกอบด้วย การวางแผนรายได้อย่างมีเหตุผล โดยวางแผนเกี่ยวกับรายได้ของตนเองและครอบครัวเป็นตัวตั้ง เพื่อประมาณสัดส่วนของการใช้จ่ายและเงินออมให้

เหมาะสมกับรายได้ที่มีอย่างมีเหตุผล และการสร้างความสุขที่สมดุลเป็นเป้าหมายหลักในการดำรงชีวิต และเป็นเป้าหมายสำคัญของการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารการเงินส่วนบุคคลและการดำเนินชีวิต ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า

“...ความพอประมาณ ก็ดูรายได้ก่อน รายได้สักประมาณเท่าไรแล้วก็แบ่งสัดส่วนของรายได้ เช่น ใช้จ่ายประจำ และก็ใช้จ่ายที่เราสิ่งที่จำเป็น แต่อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญคือ รายได้ 30% ต้องเก็บออมไว้โดยที่ไม่นำมาใช้จ่าย...”

2. ด้านรายจ่าย ประกอบด้วย การใช้จ่ายที่พอประมาณและมีเหตุผล โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัดในชีวิตประจำวันตามความเหมาะสมเป็นประโยชน์แก่ตนเอง ไม่เดือดร้อนผู้อื่น ตระหนักถึงความคุ้มค่า และเหมาะสมกับสถานภาพและอาชีพ ไม่ให้ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น แต่ก็ไม่ได้ขูดรีดจนสุดโต่ง และการปลูกฝังให้ครอบครัวและชุมชนให้มีเหตุผลในการใช้จ่าย เพื่อขยายผลตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า

“...ระยะสั้น ก็ใช้จ่ายสิ่งของที่จำเป็น ระยะยาวจำนวนเงินมาก เราก็ต้องวางแผนไว้ ระยะสั้น เช่น ของจำเป็นใช้สอยที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เครื่องใช้ส่วนใหญ่จะไปซื้อรวมๆ ครั้งเดียว ดูปริมาณเงินเป็นหลัก เราจะซื้อมาใช้จ่ายให้พอกับในรายเดือนที่เราใช้ แต่ส่วนของที่ใช้จ่ายระยะยาวคือของที่จำเป็นที่เราอยากจะได้ ยกตัวอย่างเช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า อันนี้ซื้อเป็นเงินเดือนไม่ได้เพราะเงินไม่พอ เราก็จะต้องวางแผนไว้ว่าซักสามเดือนเก็บออมถึงจะซื้อได้...”

3. ด้านการออม ประกอบด้วย การวางแผนการออมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัว โดยเป็นการออมที่มีความมั่นคงและสร้างหลักประกันในระยะยาว และการสร้างวินัยการออมแก่ตนเองและครอบครัว ซึ่งเป็นการออมที่มีความสมดุลกับชีวิต เพื่อให้คนในครอบครัวสามารถดำเนินชีวิตได้

และเป็นภูมิคุ้มกันสำหรับครอบครัว ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า

“...เราเป็นครอบครัวขนาดเล็กเนี่ยมี พ่อแม่ ลูก ฉะนั้นลูกสองคน ต้องวางแผนว่าใช้จ่ายอย่างไร ก็วางแผนแล้วว่าเดือนหนึ่งฝากเงินธนาคารให้เขาสามร้อยบาท และก็ใส่ไปเรื่อย พอปีที่สามปีที่สี่จนถึงปีสุดท้าย ฝากให้เขาพันห้าร้อยบาท ใช้ซื้อเขาจนครบ 18 ปีจบ ม.6 ไม่เบิกเลย...”

4. ด้านสินทรัพย์ ประกอบด้วย การลงทุนอย่างมีความรู้และกระจายความเสี่ยง โดยพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการลงทุน ความเสี่ยงที่ไม่สูงจนเกินไป และลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความจำเป็นก่อนสินทรัพย์ประเภทอื่นเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต และการลงทุนความดีด้วยการให้และการบริจาค ที่แม้จะไม่ใช่มูลค่าที่เป็นรูปธรรมหากแต่มีคุณค่าทางจิตใจ เนื่องจากการให้และการทำบุญเป็นการเกื้อกูลต่อผู้ให้ ผลตอบแทนคือการมีสิ่งกำกับคุณธรรมในจิตใจ ที่เชื่อมโยงระหว่างความรู้จักกับคุณธรรม เป็นการประหยัดเพื่อเกื้อกูลผู้อื่นและสร้างกิจกรรมที่เป็นสาธารณะประโยชน์ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับครอบครัว ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า

“...เมื่อเรามีรายได้สูง เราก็ต้องจุนเจือคนอื่น ให้ทานคนอื่น ช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่าเรา มันเพิ่มพูนทางด้านจิตใจของเราด้วย เราจะมีความรู้สึกให้ เพราะเราพอมาอยู่จุดนี้ เราจะมีเงินเดือนค่อนข้างสูงกว่าคนอื่น เราก็ต้องแบ่งส่วนนี้ ซึ่งตอนแรกเราไม่คิด เพราะเราไม่มีเงิน เพราะเราเงินน้อย เพียงแต่ใช้รายวัน แต่พอมาถึงจุดนี้ปั๊บ เราสามารถวางแผนเงินสามถึงห้าเปอร์เซ็นต์ซึ่งไปทำบุญไปช่วยเหลือคนทุกข์ยากอะไรอย่างเงี้ย ทุกปีจะไปวัดพระบาทน้ำพุ ซื้อของไปบริจาค...”

5. ด้านหนี้สิน ประกอบด้วย การลดการก่อหนี้โดยใช้หลักคุณธรรมในจิตใจของสมาชิกในชุมชนและเป็นภูมิคุ้มกันสำหรับชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และการก่อหนี้เฉพาะสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่มีราคาสูง

รวมทั้งการก่อหนี้ที่เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า

“...การผ่อนเงินธรรมชาติไม่เคยใช้เลย ใช้ส่วนใหญ่ที่จำเป็นหลักๆ คือ ที่จำเป็นมากคือการกู้เงินจากสหกรณ์ การกู้เงินสหกรณ์ส่วนใหญ่จะกู้เงินมาจำเป็น ที่มันจำเป็นคือ ชื้อบ้านอันดับแรก อันนี้เป็นการวางแผนระยะยาวสิบปี...และก็รู้ว่าถ้าเราก่อหนี้ เราต้องวางแผน หนี้เหล่านี้สามารถที่จะใช้เบ็ดเสร็จได้ก็ปี ทุกครั้งที่ซื้อของจะคิดแบบนี้เสมอ ถ้าเดือดร้อนเราก็จะชะลอไว้ก่อน ...”

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่แม้ว่าจะไม่เน้นการบริหารการเงินที่มีประสิทธิภาพและผลตอบแทนสูงที่สุด หากแต่เป็นแนวทางการบริหารการเงินที่มุ่งสร้างความสมดุลให้แก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และชุมชนได้ในระยะยาว

อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม

ด้านความพอประมาณ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ขวัญมณเฑียร (2556) ที่ศึกษาแบบจำลองปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ในชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีค่าสัมประสิทธิ์มากที่สุด คือ ด้านความพอประมาณ สาเหตุอาจเนื่องมาจากความพอประมาณเป็นองค์ประกอบที่ทำให้ครูไม่หลงใหลไปกับกระแสบริโภคนิยม ประกอบกับการมีความรู้เท่าทันสื่อที่กระตุ้นการบริโภค ที่ทำให้ครูมีการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับสถานภาพและความจำเป็นของตนเองและครอบครัว

ด้านความมีเหตุผล เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ Kidwella & Turrisib (2004) ที่ศึกษาการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักเรียน พบว่า ทักษะคิดแบบมีเหตุผลเชื่อมโยงพฤติกรรมในอดีต และการวางแผนการรับรู้ทางการเงิน มีผลต่อความตั้งใจในการวางแผนทางการเงิน เช่นเดียวกับปริยานุช พิบูลสรารุณ (2554) ที่เสนอว่า ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความถูกต้อง ความเป็นจริงตามหลักวิชาการ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจในเรื่องของการก่อหนี้ที่จะต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการก่อหนี้ นั้น เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในระยะยาว

ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ Nepomuceno & Laroche (2015) ที่ศึกษาผลกระทบจากวิถีแบบวัตถุนิยม และการต่อต้านบริโภคนิยม ที่มีความสัมพันธ์กับหนี้สินและสินทรัพย์ส่วนบุคคลของลูกค้ำของสถาบันการเงิน พบว่า ความสำเร็จจากการต่อต้านมิติของบริโภคนิยมมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับหนี้สินส่วนบุคคล และมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับสินทรัพย์ส่วนบุคคล หมายความว่า ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีจากกระแสบริโภคนิยมจะสามารถจัดการการเงินส่วนบุคคลได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีความภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากครูในงานวิจัยนี้มีฐานะเป็นข้าราชการ ซึ่งจะได้รับสวัสดิการในระยะยาวภายหลังจากการเกษียณอายุราชการ จึงอาจมีการวางแผนทางการเงินด้านการ

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ไม่เต็มที่ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ทำงานในภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านรายได้ และด้านหลักประกันสุขภาพ เนื่องจากได้รับสวัสดิการจากรัฐบาลบางส่วนอยู่แล้ว

ด้านความรู้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับเบญจวรรณ บุญคลี (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู: ศึกษากรณีครูในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 ที่พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการออม เป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู และสอดคล้องกับ Shima et al. (2009) ที่ศึกษาเส้นทางสู่ความสำเร็จของการอยู่ดีมีสุขทางการเงินของวัยรุ่นตอนปลาย พบว่า การให้ความรู้ทางการเงินจากครอบครัว และการให้ความรู้ทางการเงินจากการศึกษาในระบบ ส่งผลต่อบทบาททางสังคมที่ทำให้วัยรุ่นตอนปลายสามารถแสวงหาความรู้ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมที่ตั้งใจทางการเงินบนฐานทางความรู้ ทั้งนี้สาเหตุมาจากการให้ความรู้ด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้แก่ครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการออมและการลงทุน จะช่วยเป็นแนวทางการวางแผนทางการเงินให้แก่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ด้านคุณธรรม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูในจังหวัดนครปฐม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับเบญจวรรณ บุญคลี (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู ที่พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู เช่นเดียวกับ Sipon et al. (2014) ศึกษาบทบาทของศาสนาที่มีต่อหนี้สินทางการเงินและความเครียดทางการเงิน ผลการ

ศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างระดับวิธีการปฏิบัติทางศาสนากับหนี้สินทางการเงิน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากครูจะใช้คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่และการประกอบวิชาชีพครู มากกว่าที่จะใช้คุณธรรมในการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านจะกอดั้นเพื่อสิ่งที่เป็นในการดำรงชีวิตเท่านั้น ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้ครูมีวินัยทางการเงิน มีความอดทนต่อการย้วยของกระแสของบริโภคนิยม ไม่กอดั้นในสินค้าที่ฟุ่มเฟือย

2. จากระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผล พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านวิเคราะห์ความคุ้มค่าจากการลงทุนอย่างถูกหลักวิชาการและเหมาะสม ดังนั้น จึงควรให้ความรู้และทักษะในการวิเคราะห์การลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่คุ้มค่า ความเสี่ยงไม่สูงเกินไป และเป็นไปตามหลักวิชาการ

3. จากระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านใช้จ่ายในการประกันชีวิตและสุขภาพ ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้ครูวางแผนการเงินส่วนบุคคลด้วยการประกันชีวิตและสุขภาพ ซึ่งนอกจากจะเป็นหลักประกันความเสี่ยงด้านสุขภาพในอนาคตแล้ว ยังสามารถใช้ในลดหย่อนภาษีด้วย

4. จากระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความรู้ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการลงทุนและการวางแผนทางการเงิน ดังนั้น จึงควรมีการอบรมให้

ความรู้ในการวางแผนทางการเงินให้แก่ครูเพื่อเป็นหลักในการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับสถานะทางการเงินของครูในแต่ละกลุ่ม

5. จากระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านคุณธรรม พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านจัดสรรเงินออมโดยไม่กระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้น จึงควรหาแนวทางเพิ่มรายได้และส่งเสริมการออมแก่ครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ยังมีรายได้น้อย เพื่อมิให้กระทบกับรูปแบบการใช้จ่ายโดยปกติมากนัก

6. จากปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านความรู้ ดังนั้น จึงควรมีการให้ความรู้ในการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้การตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินอย่างมีเหตุผลและความรู้ รวมทั้งส่งเสริมความพอ

ประมาณให้แก่ครูไม่สามารถต้านทานกับกระแสบริโภคนิยมอย่างรู้เท่าทัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ตัวอย่างครูที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่คล้ายคลึงกัน

2. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (participatory action research) เพื่อพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์สำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่อื่น

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญกมล ดอนขวา. (2556). แบบจำลองปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสภาวะเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนในชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร*, 7(2), 139-153.
- เจริญ ภูวิจิตร. (2550). ปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*, 27(1), 20-31
- เบญจวรรณ บุญคลี. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีวินัยทางการเงินของครู: ศึกษากรณีครูในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 จังหวัดนครปฐม. *ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*.
- ปรียานุช พิบูลสราวุธ. (2549). *เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในการประชุม ยุทธศาสตร์การสื่อสารในการเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พลีษฐ์ โชติวัฒนกุล และชลิดา แท่งเพชร. (2556). *หนี้ครัวเรือนนั้นสำคัญไฉน*. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2557. จาก http://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/DocLib_/Article_28_0513.pdf
- วรารณ สามโกเศศ. (2554). หนี้สินครู ก้าวกระโดด. *มติชนรายวัน*. วันพฤหัสบดีที่ 22 กันยายน 2554: 6
- สายพิน แก้วงามประเสริฐ. (2555). ปัญหาหนี้สินครูอีกแล้ว. *มติชนรายวัน*. วันพฤหัสบดีที่ 9 กุมภาพันธ์ 2555: 6

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา. (2550). *การประหยัดและการมีวินัยทางการเงิน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). *เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญ พ.ศ.2556*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- Kidwella, B. & Turrisib, R. (2004). An examination of college student money management tendencies. *Journal of Economic Psychology*. 25(5), pp.601-616.
- Krejcie, R.V. & Morgan D.W. (1970). Determining sample size of research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Nepomuceno, M.V. & Laroche, M. (2015). The impact of materialism and anti-consumption lifestyles on personal debt and account balances. *Journal of Business Research*, 68(3), pp.654-664.
- Shima, S.X., Jing J., Barberc, B. L. & Lyonsd, A.C. (2009). Pathways to life success: A conceptual model of financial well-being for young adults. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30(6), pp.708-723.
- Sipon, S., Othman, K.G., Zulkifli A.& Radzi, H.M. (2014). The Impact of Religiosity on Financial Debt and Debt Stress. *Procedia - Social and Behavioural Sciences*, 140(22), pp. 300–306.